

Lund, Jørgen: DEN STORE DANSKE ENCYKLOPÆDI

Første gang udgivet 1994-2001.

Det er bestemt en lovende debut, der her er tale om. Skal man endelig fremhæve en svaghed, så er det et alt for overvældende persongalleri, som får selv de mest yderliggående russiske familie-oktografier til at blegne. De har som regel kun cirka 40 onkler, 380 tanter og et par tusind grandfætre, mens vi i Lunds omfattende debutværk på ikke mindre end tolv bind plus et næsten lige så stort antal med rettelser allerede i løbet af de første sider som læser bliver præsenteret for Paul Abadie, Pierre Abailard, Ferhat Abbas, Ernst Abbe og Abbé Pierre, Ahmad Ismet Abd al-Majid og Kjeld Abell.

Dette utal af fætre og kusiner i den gamle Gyldendal-klan er ganske svært for læseren at holde rede på, end-sige engagere sig følelsesmæssigt i. Oven i hatten kommer så et bombastisk antal venner og bekendte fra andre familier, som Lund ikke engang selv kan holde styr på. I den niende roman med rettelser til den tredje roman får man for eksempel revideret hele sin synsvinkel ved den overraskende oplysning, at Boghvede ikke som oplyst tilhører Hindeknæ-familien, men derimod Syre-familien.

Handlingen og miljøskildringen må også siges dels at være temmelig kompleks, dels springende. Således foregår handlingen i de tre første bind af denne gigantiske slægtsroman såvel i ABC-teatret og Abeokuta, en by i det vestlige Nigeria, som i Addis Abeba, Albanien, Assens, Arkansas, Beirut, Bergen og Brøndums Hotel; men naturligvis gør det i samme åndedrag romanen både afvekslende og elementært spændende. Man må dog efter læsning af denne imponerende optakt spørge sig selv: Hvad fanden er en abbassamento? Antagelig en art aboninabel abiostrof abiogenesd; men har man sagt A, må man også sige B, hvis man kan sin ABC fra A til Z.

Visse af værkets bind er desværre behæftet med sære og lidt søgte titler som A til Arnoy eller Fram til græsmåned, en tydelig efterligning af Benny Andersens Den

Jørn Lund, født 1946.

mindre bowlingkat, som her virker en anelse litterært umodent.

Heldigvis er spændingen ulidelig det meste af vejen. Man bliver grebet efter allerede omkring 3000 sider, og jeg måtte personligt efter et mindre skuddrama tilegne mig korrektoren til de i skrivende stund ikke udgivne bind for at kunne sove om natten. Det kunne jeg ikke alligevel. Ikke på grund af romanen, men fordi min nabo bruger sin flishugger i soveværelset efter mørkets frembrud, hvis støjen da ikke skyldes et anormalt sexualliv.

Nå, men tilbage til korrektoren. Ret hurtigt viser det sig her, at Carsten Niebur har mødt kong Nils på Niels Bohr Instituttet, da Niels Ebbesen dukker op sammen med Asta Nielsen, Aksel Nielsen, Carl Nielsen, Eduard Nielsen, Ejnar Nielsen, Erling Nielsen og mange flere fætre og kusiner.

Snart viser det sig så, at det er en suffisant sufflør, som er suffragant biskop i Suffolk, gift med en suffragette og tidligere sudetertysker, der er blevet bidt af en sugefisk.

Personlig mener jeg, at man nok i episoden med sugefisken må søge nøglen til Gyldendal-slægtens skæbne. Nu skal jeg naturligvis ikke her løfte sløret for den spændende afslutning, men holde mig til den nervepirrende cliffhanger i slutningen af bind 12, som pt. er en kioskbasker. Hele Gyldendal-klanen er i følge med naboen Marsk Stig skvattet i et karakteristisk, fladt, græs-dækket og lavtliggende marint forland langs en beskyttet kyst uden for troperne bygget af sedimenter af organisk oprindelse og ekskrementer fra Vadehavets talrige orme og muslinger afsat gennem længere perioder med roligt vejr.

Alt i alt en medrivende slægtsroman, som kan anbefales på det varmeste, sine begynderfejl til trods.

Klaus Rifbjerg, født 1931.

Rifbjerg, Klaus: DEN KRONISKE USKYLD

Første gang udgivet 1958.

Det handler i al sin banalitet om en kvabodder, der havner på en lukket afdeling, fordi hans kæreste har begået

selvmord, fordi han er hoppet i kanen med hendes mor under forlovelsesfesten, fordi han ikke kunne komme i kanen med hende, der begik selvmord, før hun begik selvmord, fordi hun syntes, det var forkert på grund af sin mor, som ham kvabodderen hoppede i kanen med af samme grund som de førnævnte, og derfor får han elektro-chok. Altså ikke dengang, han går i seng med hende, der er mor til den anden, der er datter til hende, som han hopper i kanen med; men senere, da han er gået i seng med hende og er stået op igen, fordi hende, han ikke er gået i seng med, er gået ned for at gasse sig i garagen med et barberblad, fordi hun har set, at ham, som er gået i seng med hende, som er mor til hende selv, er gået i seng med hendes mor, som er mor til sig selv, og hans navn er Tore.

Imens har han et grødhoved af en kammerat, som joller rundt og tror, at han er indianer. Altså ikke ham selv, men hans kammerat, som er ham, der er hoppet i kanen med hende, der er mor til hende, der tager billetten, fordi hun er barn af sin mor, som lige pludselig er hoppet i høet med ham der den indianer, som er kammerat til ham grødhovedet, som tror, at han er en indianer. Altså ikke ham selv, men den anden som ikke helt er sig selv. Kronisk uskyldige i al deres himmelråbende balfaldera kommer de så på universitetet og sidder givetvis i dag på ledende stillinger i samfundet. Som Bifberg meget rigtigt lumsk antyder, så er den slags altid grødhoveder eller indianere. De kan overhovedet ikke anbefales.